

## **Raadsvoorstel**

Onderwerp : Nota reserves en voorzieningen 2025  
Zaaknummer : 737427  
Behandelend team : Financiën  
Status : Openbaar

### **Besluit om**

1. De nota reserves en voorzieningen 2025 vast te stellen
2. De bestemmingsreserve Duurzaam Beuningen op te heffen en het restant toe te voegen aan de algemene reserve
3. De bestemmingsreserve Beuningen Promotion op te heffen en het restant toe te voegen aan de algemene reserve
4. De bestemmingsreserve Maatschappelijk Vastgoed over te hevelen naar de reserve 'dekking kapitaallasten' ter dekking van de kapitaallasten voor de verbouwing/nieuwbouw van de Lèghe Polder.
5. De reserve dekking kapitaallasten vervolgens uit te splitsen naar: 'Lèghe Polder' en 'Ontsluitingsweg Ewijk'.

### **Inleiding**

Conform de financiële verordening van de gemeente dient eens in de 5 jaar het beleid rondom reserves en voorziening te worden herzien. De laatste herziening dateert uit 2023. Desondanks zijn er enkele aanleidingen om het beleid op een paar punten aan te scherpen.

We zien dat de reserve budgetoverheveling toeneemt in omvang. We willen daarom nadere regels vastleggen voor het gebruik van deze reserve. Daarnaast zijn enkele bestemmingsreserves in de loop der jaren gevormd, maar zien we dat dit inmiddels niet meer strookt met het beleid ten aanzien van reservevorming. We doen voor deze reserves een nieuw voorstel waarbij het oorspronkelijke doel op een effectievere manier kan worden ondervangen. Het uitgangspunt bij dit voorstel is het voorkomen van onnodige reservevorming.

### **Beoogd effect**

- Het vastleggen van kaders over hoe om te gaan met de reserve budgetoverheveling.
- Het opschonen van bestaande bestemmingsreserves.

### **Argumenten**

- 1.1 *Met de nieuwe kaders voor budgetoverheveling is vastgelegd wanneer niet bestede budgetten in aanmerking komen voor overheveling.*  
Elk restantbudget dat wordt overgeheveld naar het volgende jaar gaat ten lasten van het jaarresultaat. Het is daarom van belang om duidelijke spelregels vast te leggen voor wanneer een budget voor overheveling in aanmerking komt. In de nieuwe nota reserves en voorziening zijn criteria opgenomen waaraan een overhevelingsvoorstel moet voldoen (pagina 11).
- 1.2 *Met de nieuwe kaders voor budgetoverheveling blijven budgetten niet onnodig lang in de reserve.*  
In het verleden zagen we dat budgetten soms enkele jaren in de reserve bleven staan om uiteindelijk alsnog vrij te vallen. Door in te voeren dat budgetten automatisch vrijvallen na één

jaar voorkomen we dit probleem. Mocht een budget toch nog nodig zijn voor een opvolgend jaar kan het opnieuw worden aangedragen voor overheveling.

*1.3 De nota reserves en voorzieningen 2025 voldoet aan landelijke regelgeving.*

Het beleid ten aanzien van reserves en voorzieningen voldoet aan landelijke regelgeving conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Door nadere regels op te nemen over budgetoverhevelingen geven we tevens gehoor aan de aanbeveling die de commissie BBV hierover doet.

*2.1 Er ligt geen concreet bestedingsplan ten grondslag aan de bestemmingsreserve Duurzaam Beuningen.*

Deze bestemmingsreserve is in het leven geroepen voor allerlei ad-hoc projecten en onderzoeken in het kader van duurzaamheid. Inmiddels is de reserve al geruime tijd niet meer aangewend. De middelen voor het warmtenet, energietransitie en dergelijke projecten zijn als budget in de begroting opgenomen. Daarmee is deze reserve overbodig.

*3.1 Uitgaven in het kader van promotie kunnen worden geraamd in het betreffende jaar waarin ze zich voordoen.*

In de begroting is een structureel budget opgenomen voor promotieactiviteiten. Wanneer het budget niet volledig is gebruikt in een jaar wordt het restant in de reserve gestort. Wanneer er extra uitgaven worden voorzien kan de reserve hiervoor worden aangesproken. Hiermee worden fluctuaties tussen de jaren geëgaliseerd. De omvang van de uitgaven zijn echter zeer beperkt. Daarnaast kunnen de fluctuaties worden ondervangen door de ramingen in de begroting reëel bij te stellen in het betreffende jaar (als vast onderdeel van de planning & control-cyclus), zoals we dit voor alle beleidsterreinen doen.

*4.1 Om de opgebouwde reserve in te zetten voor de verbouwing/nieuwbouw van de Lèghe Polder dient deze te worden overgeheveld naar de reserve dekking kapitaallasten .*

Vanuit het resultaat van de afgelopen jaarrekeningen is gespaard voor de verbouwing/nieuwbouw van de Lèghe Polder. Om de reserve te kunnen inzetten voor de dekking van kapitaallasten dient deze te worden overgeheveld naar de reserve 'dekking kapitaallasten'. Dit vloeit voort uit de regelgeving conform het Besluit Begroting & Verantwoording (BBV).

*5.1 Door de reserve dekking kapitaallasten uit te splitsen naar de betreffende doeleinden geven we helder weer waar de reserve voor ingezet wordt.*

Veel gemeente werken met één reserve dekking kapitaallasten, zo ook de gemeente Beuningen. Het is dan vaak niet duidelijk welke investeringen hiermee samenhangen. Door in de begroting en jaarrekening deze reserve uit te splitsen naar de verschillende investeringen die met de reserve worden gedekt (op dit moment alleen Leghe Polder en Ontsluitingsweg Ewijk) geven we transparant weer waar de reserve voor ingezet wordt.

## **Kanttekeningen**

*1.1 Vanaf 2024 is het toegestaan om onder bepaalde voorwaarden de algemene reserve ook in te zetten voor de begroting.*

Ter overbrugging van het financiële ravijnjaar is in het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtskader (GTK) een regeling opgenomen voor de inzet van het surplus van de algemene reserve. Het surplus is het deel van de algemene reserve dat niet nodig is om de risico's mee af te dekken. Voor de gemeente Beuningen bedraagt het surplus circa 8 miljoen. Volgens de regeling

mag jaarlijks 10% van het surplus worden ingezet mits de solvabiliteit boven de 20% blijft. Omdat de vooruitzichten van de meerjarenbegroting inmiddels zijn verbeterd zien we geen meerwaarde om gebruik te maken van deze regeling. Temeer omdat de solvabiliteit in de latere jaren van de begroting (door enkele grote investeringen waarvoor we moeten lenen) onder druk staat.

## **Financiën**

Overzicht van huidige reserves:

| <b>Reserve</b>                                            | <b>Stand ultimo 2024</b> | <b>Toelichting</b>                                                                                                                                          |
|-----------------------------------------------------------|--------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <u>Algemene reserve</u><br>(inclusief jaarresultaat 2024) | € 17.128.970             | De algemene reserve wordt gevormd vanuit het jaarrekeningresultaat en dient ter dekking van risico's en (eventuele) negatieve jaarresultaten.               |
| <u>Bestemmingsreserves:</u>                               |                          |                                                                                                                                                             |
| Reserve huisvesting ontheemden                            | € 9.247.759              | Reserve wordt gevormd vanuit normvergoeding opvang Oekraïners. Dient ter bekostiging van het transitieplan.                                                 |
| Reserve bovenwijkse voorzieningen*                        | € -                      | In 2024 is de opgebouwde reserve overgeheveld naar de reserve dekking kapitaallasten voor de ontsluitingsweg Ewijk                                          |
| Reserve maatschappelijk vastgoed*                         | € 1.901.741              | Voorstel om reserve over te hevelen naar reserve dekking kapitaallasten t.b.v. verbouwing/nieuwbouw Lèghe Polder                                            |
| Reserve verevening sociale huur                           | € 245.000                | Reserve gevormd vanuit bijdragen van projectontwikkelaars. Aan deze reserve ligt de verordening 'verevening sociale huur Beuningen 2024' ten grondslag.     |
| Reserve Duurzaam Beuningen                                | € 161.401                | Voorstel is om deze reserve op te heffen en toe te voegen aan de algemene reserve                                                                           |
| Reserve H1 Verg. Maatschapp.Compensatie                   | € 371.133                | Reserve wordt gevormd vanuit de bijdrage van Nederzand voor 'maatschappelijke compensatie'. Voor besteding geldt het beleidskader uitgave H1-gelden         |
| Reserve Beuningen Promotion                               | € 48.666                 | Voorstel is om deze reserve op te heffen en toe te voegen aan de algemene reserve                                                                           |
| Reserve budgetoverheveling                                | € 2.055.556              | Reserve voor uitgaven die in het voorgaande boekjaar niet gedaan konden worden, en waarvan de raad heeft besloten de betreffende budgetten over te hevelen. |
| Reserve dekking kapitaallasten                            | € 3.803.482              | Reserve voor het dekken van kapitaallasten van investeringen                                                                                                |

*\*Met de jaarrekening 2022 zijn de bestemmingsreserves 'maatschappelijk vastgoed' en 'bovenwijkse voorzieningen' gevormd. Daarbij is afgesproken dat respectievelijk 1/3<sup>de</sup> en 2/3<sup>de</sup> van het jaarresultaat wordt toegevoegd aan deze reserves ter dekking van toekomstige investeringen.*

#### Weerstandratio

De nieuwe beleidskaders voor de reserve budgetoverheveling hebben geen directe financiële gevolgen. Op de lange termijn is de verwachting dat de structurele omvang van deze reserve kleiner wordt.

Het toevoegen van de op te heffen bestemmingsreserves aan de algemene reserve heeft een impact op de weerstandsratio. Ultimo 2024 bedroeg de weerstandsratio 1,89. Dat betekent dat met de algemene reserve 1,89 keer de risico's kunnen worden opgevangen. De streefwaarde die door de gemeenteraad is vastgesteld is 1,4. Na toevoeging van de op te heffen reserves bedraagt de weerstandsratio 1,91.

#### Solvabiliteit

De solvabiliteit is de verhouding van het eigen vermogen (reserves) ten opzichte van het vreemd vermogen (leningen en voorzieningen). Ook hier gelden normen voor:

| Voldoende | Matig     | Onvoldoende |
|-----------|-----------|-------------|
| > 50%     | 20% - 50% | < 20%       |

De solvabiliteit van de gemeente Beuningen bedraagt ultimo 2024: 32%

De solvabiliteit verbetert naarmate:

- leningen worden afgelost;
- positieve jaarresultaten worden behaald, en worden toegevoegd aan het eigen vermogen;
- andere stortingen worden gedaan aan reserves (zoals bijv. een spaarplan);
- geen nieuwe leningen worden aangetrokken.

De solvabiliteit verslechtert naarmate:

- nieuwe leningen worden aangegaan;
- negatieve jaarresultaten worden behaald;
- reserves worden aangesproken.

Omdat zowel de bestemmingsreserves als de algemene reserve onderdeel uitmaken van het eigen vermogen, heeft een verschuiving hiertussen geen impact op de solvabiliteit.

#### **Tijdspad**

*16 september commissievergadering*

*30 september raadsvergadering*

#### **Duurzaamheid**

*N.v.t.*

#### **Communicatie/Participatie**

*N.v.t.*

#### **Evaluatie**

*N.v.t.*

#### **Bijlagen**

- Bijlage 1: Nota reserves en voorzieningen 2025

Met vriendelijke groet,  
burgemeester en wethouders

Dyanne Kocken  
secretaris

Daphne Bergman  
burgemeester